

Tietoihini ja kokemuksiini perustuen esitän omasta aloitteestani kunnioittaen säteilylakiluonnoksesta :

1. SOTE- uudistuksesta julkisuuteen annettujen tietojen mukaan kuntien säteilytoiminta yhtiöitetään. Tämä tulisi huomioida lain valmistelussa.

2. Suomessa säteilytoiminnan säteilyturvallisuuden positiivinen kehitys on jatkunut jo noin 60 vuotta. Tästä osoituksena on se ettei rekisteröidyissä työntekijöiden säteilyaltistuksissa eikä poikkeuksellisissa säteilynkäyttötilanteissa ole toistaiseksi todettu ihmisten terveyden kannalta merkittävää säteilyvaaraa.

Ammattitautirekisterissä on muutama spekulatiivinen syöpäsairaus, jonka syyksi on merkitty ionisoiva säteily.

Suomi on nykyään EU:n kärkimaita säteilyturvallisuusasioissa valvontakäytäntöjen, valistuneiden työntekijöiden ja turvallisuustekniikan kehittymisen johdosta.

Edellä olevan perusteella Suomen ei pitäisi tiukentaa säteilytoiminnan säteilysuojelukäytäntöjään. EU-direktiivin 2013/59 eräinä lobbaajina lienevät olleet joidenkin EU-maiden henkilöt, jotka pyrkivät hakemaan edustamalleen taholle (mm medical physicists.annosmittauspalvelut, valvontapalveluorganisaatiot) tuntuvia taloudellisia etuja. Nämä asiat olivat ilmeisiä ollessani Suomen edustajana Brysselissä 90-luvun puolivälissä, kun valmisteltiin MED-direktiiviä 97/42/Euratom. Neuvoston direktiivit tehtiin ainakin tuolloin enemmistöpäätöksellä.

Puheenjohtajamaan Hollannin edustaja totesi EU-parlamentin lausunnon ko direktiivistä tulleen komissiolle. Lausuntoa ei käsitelty kokouksessa lainkaan vaan puheenjohtaja kopautti nuijallaan pöytään ja totesi direktiivin olevan valmiin onnitellen itseään Hollannin puheenjohtajakauden viime hetken saavutuksesta. Monen maan edustajat jäivät tuolloin hetkeksi suu auki, päättään raapien istumaan tuoleillaan, sillä direktiivissä esitettiin jäsenmaille vaatimuksia, joiden hyödyt olivat kyseenalaisia.

3. Suomessa on luvanvaraisessa säteilytoiminnassa 60 vuotta ollut käytäntönä nimetä pätevytytty säteilyn käytöstä vastaava johtaja (radiation safety officer).Tämä käytäntö on tuloksellisesti ollut riittävä tavanomaisessa, säteilyturvallisuudeltaan STUKin tarkastuksessa hyväksytyssä toiminnassa. Uusi säteilyturvallisuusasiantuntija voisi olla ehkä hyödyllinen ja asiallinen ydinvoimaloille, sädehoitoyksiköille ja toimijoille, jotka käyttävät toiminnassaan vähäistä suurempia määriä radioaktiivisia aineita. Uuden ammattinimikkeen laajamittainen käyttöönotto aiheuttaisi tarpeettoman suuria kustannuksia hyötyjen jäädessä lähes olemattoman vähäisiksi.

4. Esitän, että Suomi huomioi EU-direktiivin 2013/59 vaatimukset/suosituksat säteilylaissa yleisluontoisesti jättäen yksityiskohdat säteilyasetukseen. VNp:hen,STMn asetukseen / päätökseen sekä STUKin ohjeisiin. Direktiivin voimaansaattamisen mahdollisen myöhästymisen syynä komissiolle voisi ehdottaa SOTE- uudistusta.

Tällaisin evästyksin ja terveisin

Olavi Pukkila (eläkkeellä STUKin toimistopäällikön virasta, FL, lääketieteellisen fysiikan asiantuntija)
puh. 0500 680242